

Вяра

19.03 по еретическия, †06 март по православния календар - Свв. преподобномъченик Конон и неговия син Конон. Св. преподобни Аркадий

Страдание на светия преподобномъченик Конон и неговия син Конон, пострадали в Икония († ок. 270-275 гг.)

При царуването на нечестивия Аврелиан в град Икония живеел един човек на име Конон. Той бил красив на лице и богобоязлив. Жената на Конон също имала твърда вяра в Господа. Двамата съпрузи горели от любов към горното отечество и търсели повече небесните почести и слава, отколкото земните. В продължение на много време те се молели на Бога да им дари син. Господ чул

молитвите им и им изпратил син, когото също нарекли Конон. В самия ден на раждането майката отишла при Господа, имайки твърда надежда за спасение, по думите на Апостола: жената “ще се спаси чрез раждане деца”. Сам блаженият Конон прекарвал всичките си дни и нощи в молитва. Когато синът станал на седем години, Конон раздал на бедните всичко, което имал, и като взел момчето, отишъл в манастир, където живеел монашески живот. Господ му дарил благодат, така че той давал проглеждане на слепи, очиствал прокажени,

изгонвал бесове, изцелявал различни болести и вършел много преславни чудеса.

Реката, протичаща през Икония, през пролетта ставала много пълноводна, излизала от коритото си и причинявала много бедствия на жителите на тази страна, заливайки нивите, градините и къщите им. При едно от тези наводнения реката заляла много повече селища, отколкото обикновено. Жителите на Икония дошли при Божия човек Конон и падайки в нозете му, го молели:

- Помогни ни, рабе Божий, защото наводнението е по-голямо от обикновено и е заляло всичкото ни имущество и имот; много народ остана на другата страна на реката и не могат да дойдат тук.

- Аз, братя - отговорил им блаженият Конон, - съм човек грешен и недостоеен, какво мога да направя?

Но целият народ започнал с висок глас да вика към него:

- Свети Кононе, рабе Божий, помогни ни!

Тогава свети Конон отишъл на брега на реката и издигайки очи към небето, започнал да се моли:

- Господи Иисусе Христе, както някога си послушал Моисей, Твоя раб, на брега на Червено море и си провел по сухо Израилевите синове, така чуй сега, Владико, и мене, послушай ме заради този народ, за да видят Твоите чудеса и да прославят Твоето благословено Име във вечни векове.

Целият народ отговорил:

- Амин.

На часа реката се разделила на две - едната част внезапно потекла назад, а другата по своя път. Всички стоящи там,

мъже и жени, в един глас възхвалили Бога, спасяващ всички, които се уповават на Него. Хора и животни се върнали в своите селища, откъдето били прогонени от водата. Но водите, които се върнали назад, наводнили намиращите се горе селища и не само залели долините и горите, но покрили даже и високите места. Тогава целият народ отново дошъл при Божия човек и разказал какво се е случило. Свети Конон се приближил до реката и като я осенил с кръстното знамение, казал:

- Послушай заповедта на Всесилния Бог, събери всичките си води в своето русло, не излизай от бреговете си и не заливай селищата на хората.

И отново реката, като покорен на господаря си роб, потекла в своето русло, без да излиза от бреговете си, макар че преди това водата в нея стояла като планина.

Така се изпълнили думите на Господа: ако имате вяра колкото синапово зърно, ще речете на тая планина: "Премести се от тука там, и тя ще се премести". Свети Конон, грижейки се за спасението на човешките души, разрушавал много идолски капища и обръщал невярващите към Христа. Така било не само в Икония, но и в околните страни. Случило се така, че вестта за свети Конон достигнала до управителя Домитиан. Този нечестив беззаконник бил в Икония и предизвикал такъв страх и смущение в този град, че никой не се осмелявал открито да признае, че е християнин. Мнозина се отдалечавали в планините и пустините, където преживявали заедно със зверовете, тъй като не желаели поради страх да се откажат от изповядване на християнската вяра. Управителят Домитиан, по внушение на дявола, заповядал да хванат Божия човек Конон и да го доведат при него.

Когато светецът бил доведен, за да бъде измъчван, Домитиан с приветлива усмивка погледнал към него и казал:

- Здравей, благородни старче.

- Здравей и ти - отговорил светецът.

- Виждам - продължил Домитиан, - че е вярно това, което съм чувал за тебе, защото видът ти е светъл и внушава почит, очите ти блестят като звезда и старческата ти възраст не може да бъде порицана. Ние получихме известие, че ти си поразен от смъртоносната отрова на християнството и не само заблуждаваш себе си, но и мнозина други отклоняваш към това заблуждение. Но все пак ние не повярвахме на този слух, защото знаем, че си човек благороден и предан на нашата вяра.

На думите на Домитиан свети Конон отговорил:

- Написано е, че трябва да следваме полезните съвети, а не вредните. Защо ти си отхвърлил нашия Господ, хванат и осъден на смърт и положен в гроб? Защо не се удиви на Неговото раждане от Пречиста Дева, Която, макар и да е родила, е останала Дева? Защо не се удиви на раждането, за което са благовестили ангелите, радвайки се и възпявайки: "Слава във висините Богу, и на земята мир, между човеците благоволение!" Защо не се удивляваш на силата на Този, Който е наситил пет хиляди души с пет хляба и две риби? Кой може да извърши такова чудо, ако не Този, Който е отворил очите на слепородения, дарувал е живот на мъртвия Лазар, лежал четири дни в гроба, а накрая, по Своя воля, е пострадал за спасението на целия свят, при смъртта на Когото камъните са се разпукали, гробовете са се отворили и много починали светии са възкръснали?

- Но ако твоят разказ беше действителен - възразил Домитиан на светеца, - целият свят би повярвал в твоя Христос и силата на Зевс би се унищожила.

Свети Конон казал:

- Така и ще бъде - този Зевс и всички ваши богове ще се унищожат от непобедимата сила на нашия Господ Иисус Христос, заповядващ ми да проповядвам истината, на която ще пребъда верен докрай, защото в закона Христов е написано: "Аз съм пътят и истината и животът". На нас, вярващите, подобава през много скърби да влезем в царството Божие, а децата на този век, разкошно живеещи със земни блага, ще бъдат изгонени навън и ще отидат във външната тъмнина, където ще бъде плач и скърцане със зъби.

Тези думи на мъченика силно разгневили Домитиан и той заповядал да бият Конон и да го предадат на различни мъчения. Светецът безстрашно казал:

- Аз не се страхувам от твоите мъчения, изпълни по-скоро това, което си замислил; моля те, предай ме на най-жестоки мъчения, за да се удостоя с голяма награда от моя Христос.

Домитиан казал:

- Ще ти дам един полезен съвет: послушай ни и ще станеш достоен да се наслаждаваш заедно с нас.

Но Конон отговорил:

- Аз желая да спася душата си, а не тялото, и да се насладя с духовни радости, а не с телесни. А ти, нечестиви, ще бъдеш предаден на мъчения заедно с твоя баща, дявола, в ада, където мъките ти няма да имат край.

След това Домитиан попитал светеца:

- Какъв сан имаш в твоята вяра, нечестиви старче? Свещеник ли си?

- Не - отговорил мъченикът, - аз съм прост човек и не съм

достоеен за този свещен сан, удостоилите се с който се радват с духовна радост заедно с Христа и с Неговите свети ангели. Но и аз живея за моя Господ Иисус Христос, на Него се покланям и се веселя за Неговото име.

- Имал ли си жена? - продължил да пита Домитиан.

- Имах - отговорил светецът, - но не живях дълго с нея, защото тя отиде при Христа, нашия Бог.

- Имаш ли деца? - отново попитал Домитиан.

- Имам един син - отговорил светецът, - той остана в дома ми, но аз искам и той да застане пред теб.

- Нима и той не се покланя на нашите богове? - попитал Домитиан.

- Каквото е дървото - отговорил светецът, - такива са и клоните, но моля те, заповядай да доведат моя син, за да приемем заедно мъченически венец.

По разпореждане на Домитиан веднага били изпратени войници за младия Конон. Когато го довели и го поставили пред мъчителя, той попитал стария Конон:

- На колко години е синът ти?

Конон отговорил:

- На седем години го дадох в манастир да се обучава и там той се научи да чете и пише. Когато навърши дванадесет години, го направиха църковен четец. А сега е на седемнадесет години и по благодатта на Христа, има сан на дякон и е в числото на свещените Божи служители. От дете съм го научил да живее целомъдрено и той е достоен за мъченически венец. Моля те: не се бави дълго, а заповядай да ни предадат на мъчения, за да бъдем заедно увенчани от

Христа, нашия Бог, защото ние сме християни и желаем да умрем за Христа.

- Как се казва синът ти? - попитал Домитиан.

Мъченикът отговорил:

- Той има едно и също име с бащата.

Домитиан се обърнал към младия Конон и му казал:

- Ти чу, млади човече, че твоят баща е живял дълги години, бил е женен, родил е син и доста време се е наслаждавал на живота, а сега е вече старец; затова не е удивително, че той желае смъртта. А ти си още млад и едва си започнал да познаваш цялата прелест на живота, нима искаш да послушаш баща си?

На лукавите думи на мъчителя юношата отговорил:

- Моят баща ме е научил да почитам Единия Истинен Бог, Творец на видимото и невидимото творение, да живея свято и благочестиво, показал ми е пътя на спасението и ми е казал, че този живот не е живот, а смърт, и всички обичащи временния живот умират за вечността, а при нашия Владика Иисус Христос има безкраен живот, който Той дава на обичащите Го. Освен това съм научен от баща си, че за нечестивите идолослужители е приготвено вечно мъчение в геенския огън, който никога не угасва, а за праведните Христови раби са приготвени нетленни венци в Небесната слава, в несвършващото царство на нашия Христос Бог, заради Когото сме оставили света и светът ни е оставил. Научен на това от моя баща, аз имам едни мисли с него и желая да отида при Бога по този път, по който върви и той, и се отдавам на същите мъчения, на каквито се е отдал и той. Защото така е казал моят Владика Христос: "Моят Отец досега работи, и Аз работя"; "Синът нищо не може да твори Сам от Себе Си, ако не

види Отца да твори”.

- А ако погубя баща ти в жестоки мъчения, ще пожелаеш ли и ти да загинеш с него така? - попитал Домитиан.

- Да, желая - отговорил блаженият юноша Конон, - желая да умра заедно с моя баща, за да оживея заедно с него в Царството на нашия Владика, защото да умра за Христа - това не е смърт, а получаване на вечен живот.

Тогава Домитиан се обърнал към стареца Конон и му казал:

- Наистина, този юноша е по-мъдър от теб и само едно не му достига - след като познае истината, да се поклони на нашите богове.

Старецът Конон отговорил на мъчителя:

- Юношата добре знае истината, защото се покланя заедно с мен на Този, Който е казал: “Аз съм истината”, а на бесовските идоли, на вашите лъжливи богове нито аз, нито той няма да се поклоним довеки.

- За последен път ви казвам: послушайте ме и се поклонете на боговете - казал Домитиан, - за да се избавите от жестоките мъчения и смърт и да получите от нас богати дарове.

Старият Конон му отговорил:

- О, отхвърлени от Бога беззаконнико, най-ненаситни на човешка кръв мъчителю и най-нечестиви от всички хора! Не ти ли казах от самото начало, че съм християнин и желая заедно със своя син да умра за Христа, а ти, бидейки опиянен от злоба и безумен, не помниш думите ми?

Тогава Домитиан заповядал да донесат желязно легло и като го нажежат силно, да положат светите мъченици голи на него и да ги горят. Изпълнявайки заповедта на мъчителя, едни от

слугите разпалвали горящите въглени, други изливали върху светите мъченици кипящо масло - но те оставали невредими. При това старият Конон казвал на мъчителя:

- Нима не помниш, Домитиане, че те помолих да ме предадеш на жестоки мъчения? А ти и това не се постара да направиш, защото това мъчение за нас е незначително и ние не чувстваме изгарянето.

Като видял, че това с нищо не е навредило на мъчениците, мъчителят заповядал да приготвят меден котел и като го напълнят с олово, сяра и смола, да го разпалят и да хвърлят светите мъченици в него. При това казал:

- Ако на нажеженото легло им е прохладно, ще ги сгрея в кипящия котел и ще видя ще може ли техният Бог да ги освободи от огнения пламък.

Светците, хвърлени в котела, издигнали очите си към небето и се молели:

- Създателю на всичко, Господи! Чуй ни, които Ти се молим, изпрати при нас Твоя свят Ангел, за да охлади този силно нагорещен котел, както някога е изстудил огнената Вавилонска пещ за тримата отроци; чуй ни, Владико, и побързай да ни помогнеш, за да разберат всички, че Ти си Син на живия Бог, дошъл в света.

И в същия миг, по молитвите им, Бог изпратил Своя Ангел, който с небесна роса изстудил котела и им казал:

- Мир вам, добри воители, верни подвижници! Не се бойте и не се страхувате, защото Христос е с вас; Той ще ви направи победители и причастници на вечната радост.

След това Домитиан заповядал да закачат светите мъченици надолу с главите и да ги опушват със смраден дим. Старият

свети Конон се усмихнал на такова разпореждане и казал:

- Безумни! Огънят не ни повреди, нима ще се изплашим от дима?

Когато продължавали да измъчват светците със смраден дим, те се надсмивали над мъчителите и казвали:

- Не се ли срамуваш, окаяни, че двама Христови воители победиха всичката ви горделива сила, посрамитех вашия баща, дявола, и съкрушиха и преодоляха всичките му злокознени хитрости.

Домитиан се изпълнил със силна ярост и посрамен, не знаейки какво още да направи, заповядал да прекратят това мъчение и да разрежат светите мъченици на две с дървен трион. Когато слугите ги поставили и искали да режат, светците помолили слугите да им дадат време за молитва и се молели на Бога така:

- Владико, Всесилни Боже, Творче на небето и земята, Цар на царуващите и Господ на господстващите, благодарим Ти, че си ни удостоил да пострадаме за Твоето свято Име, укрепил си ни в мъченията и не си допуснал Твоите врагове да се поругаят над нас, а нас си направил победители над дявола. Прославяме Тебе, Христа Бога, Всесилния и Всеблаг Човеколюбец, и Те молим: дай мир на Твоята света Църква, съществуваща във вселената, посрами и победи гонещите я, унищожи и разори мерзките идолски капища, въздигни Твоята сила и разпространи хвалата на Твоето свято Име, съхрани и умножи християнския род, правопрославящ Те до края на живота. Още Те молим, Владико, приеми с мир душите ни, нека не се изпълни заповедта на мъчителя и не бъдем разрязани, за да не се зарадва на това нашият враг, желаещ да се похвали, че ни е погубил. Нека Твоето милосърдие винаги бъде с нас и ни издигне към Теб, а Домитиан нека узнае какво

е извършил с нас, и когато някой узнае това, което е станало, да прослави Твоето Пресвято Име во веки.

Когато светците произнесли “амин”, от небето се чул глас, призоваващ ги в небесните селения; светите мъченици, като се оградили с кръстното знамение, предали своите свети души в Божиите ръце. Веднага станало силно земетресение, идолските храмове паднали и всички идоли, които били в града, се разбили на парчета, а Домитиан избягал и се скрил в дома си.

Братята, намиращи се в манастира, като чули какво се е случило със светите мъченици, дошли и взели честните им тела, отнесли ги в манастира и с чест ги погребали, прославяйки Отца и Сина и Светия Дух, Единия Бог в Троица, прославян от цялото творение во веки. Амин.

В памет на преподобния Аркадий (IV в.)

Свети Аркадий живял на остров Кипър, при царуването на Константин Велики. От ранна възраст се посветил на монашески подвизи и пребивавал в тях до времето на Юлиан Отстъпник, при царуването на когото починал. Той бил наставник на свети Иулиан лекар и Еввул, пострадали от Юлиан недълго преди неговата смърт. Като оплакал мъченическата смърт на своите ученици, свети Аркадий погребал честните им тела, а след тях и сам, благодарейки на Бога, се преставил от този свят.

ЧЕТИ-МИНУТЕ

{{_LINK1_}}